

CATECHISMUS ZONDAG 13

Ds. D. Chr. Overduin 29 mei 1988

Catechismus zondag 13

Schriftlezing : Galaten 4 : 1 - 7

Zingen : Psalm 84 : 2
 84 : 5
 17 : 3,4
 16 : 3

De 13e Zondag.

VRAAG 33: *Waarom is Hij Gods eniggeboren Zoon genaamd, zo wij toch ook Gods kinderen zijn?*

ANTWOORD: Daarom, dat Christus alleen de eeuwige natuurlijke Zonde Gods is, maar wij zijn om zijnentwil uit genade tot kinderen Gods aangenomen.

VRAAG 34: *Waarom noemt gij Hem onzen Heere?*

ANTWOORD: Omdat Hij ons met lichaam en ziel van al onze zonden, niet met goud of zilver, maar met zijn dierbaar bloed gekocht, en van alle heerschappij des duivels verlost heeft, en ons alzo zich tot een eigendom gemaakt.

THEMA: CHRISTUS EN DE CHRISTENEN

1. DE NATUURLIJKE ZOON VAN GOD

2. DE AANGENOMEN KINDEREN

3. HIJ IS ONZE HEERE

Ik zei al: Christus en de Christenen.

Dat komt door de manier van vragen en antwoorden. Ik vind het altijd de moeite waard - maar daar kun je niet zomaar achter komen, lijkt me, uit een of ander boekje - om te denken: Wat is toch de achtergrond van zo'n vraag en van zo'n antwoord?

Wat zouden die mannen, die de Heidelbergse Catechismus hebben opgesteld, daarbij gedacht hebben?

Je zou dan nog wel eens graag met die mensen willen spreken. Om zo eens te horen hoe en op welke wijze ze daar mee bezig geweest zijn. Niet dat dat nu zo noodzakelijk is, daar gaat het niet om. Maar ja, als je nu die eerste vraag neemt over: Waarom Hij Gods eniggeboren Zoon genoemd wordt, zo wij toch ook Gods kinderen zijn. Menselijk gesproken krijg je daar even een indruk van, alsof er sprake is van een zekere jaloezie. Net zoals de broers van Jozef, die waren jaloers op Jozef omdat hij ook wel op bijzondere wijze in de liefde van zijn vader deelde. En omdat zijn vader - goed of niet goed, dat laten we nu even in het midden - hem ook wel weldeed en goeddeed. Misschien wel iets meer aandacht gaf dan de anderen. Daar lijkt het wel een beetje op.

En toch, die gedachte op zich, die bevredigt niet. Al is het waar dat in ieder mens de jaloezie schuil gaat, meer vaak dan wij denken, en dat de jaloezie zoveel mensenlevens heeft getekend en verwoest, dat is allemaal waar. Maar om nu te denken dat de Heidelberger hiermee iets weergeeft uit de praktijk van het leven, dat er een jaloezie zou zijn omdat Jezus Christus toch Gods eniggeboren Zoon, wij zijn toch ook kinderen? Waarom wordt Hij dan de eniggeboren Zoon genoemd? De ENIGE? Zo zou je dat even weer mogen geven: de ENIGE? Wij zijn toch ook?

CATECHISMUS ZONDAG 13

En toch, bij het denken daaraan viel dat aspect van een zekere jaloezie weg. Hoe dat je het in de Schrift ook vindt, want in het Paradijs kun je al merken dat de mens als God zou willen zijn, en dat zaad van boosheid leeft in ons aller hart. Maar, kijk, op dat vlak zit de Catechismus nu toch niet. Mij komt het voor dat de Catechismus eigenlijk duidelijk wil maken, dat het werk van de zaligheid het werk is van de drieënige God, van de Vader, van de Zoon en van de Heilige Geest.

Want wij weten uit de Schrift van kinderen. Kinderen van de Vader, door de Heere Jezus Christus, in de kracht van de Heilige Geest, die gegeven wordt. De Geest Die roept: Abba, Vader.

En daarom wil de Heidelberger ook langs bepaalde wegen en soms op wonderlijke manieren toch ook telkens daar aan herinneren: Die grote Drieënige, onuitsprekelijke God. Hij heeft Zich van eeuwigheid bekommerd om de zaliging van zondaren. Misschien mogen we ook spreken - dat heb ik al meer gedaan - over de afstand. Maar dan niet de afstand op een verkeerde manier, niet de afstandelijkheid. Maar kijk, dat wij zouden beseffen dat wij niet door een mens, door een goede vriend of wat ook verlost zijn, maar door God Zelf.

Te allen tijde zijn er mensen immers geweest die zich daar tegen hebben verzet. En die Jezus een plaats hebben gegeven, wel als schepsel uiteraard, maar niet als de enige ongeschapen Zoon, de Enige van de Vader. En dat wil de Heidelberger ons óók laten weten. Dat bijzondere van de Heere Jezus Christus. Er is er maar Eén! Eén God, en in die God één Zoon, Die ons vlees en bloed heeft aangenomen.

En nu wil de Heidelberger dat ook aanduiden, al die aspecten van de Drieënige God, Die Zich bezig heeft gehouden en houdt met onze verlossing. Maar ook om ons te leren, dat Hij zo groot en heerlijk is, God Zelf, te prijzen tot in eeuwigheid. Dat wij met onze aardse ogen Zijn heerlijkheid niet kunnen verdragen. Zeker nu Hij is verheerlijkt tot de hoogste majesteit en eer, aan de rechterhand van de Vader. Opdat we zo verwonderd zouden worden, door de Heilige Geest, van dat onuitsprekelijke werk dat de Heere God heeft verricht, en met eerbied Zijn wonderen zouden gadeslaan.

Nu, laten we dan eens even letten op wat er geschreven staat in de Catechismus. "Waarom is Hij Gods eniggeboren Zoon genoemd, zo wij toch ook kinderen Gods zijn?" De kerk belijdt: Ik geloof in Jezus Christus - daar zijn we gebleven - de eniggeboren Zoon, onze Heere.

Waarom - maar let op, je zit gelijk al midden in het wonder - zo wij toch ook kinderen Gods zijn?

Als je dat nu eens even op zichzelf beschouwt, als een onderdeel van deze zin, maar toch eens even beseft dat wij in één adem genoemd worden met God. Met de Vader en de Zoon. Gods - dat is de Vader - eniggeboren Zoon, en wij. Kijk, dat bedoelde ik straks ook. En wanneer die sprake levendig is in de harten, dan kun je zeggen: Dan is daar de Heilige Geest, die het in het hart en op de lippen legt: Abba, Vader.

En geliefde gemeente, is dat niet ook wonderbaar, dat Die trouwe, eeuwig hoogheerlijke God, dat Die niet zonder mensen heeft willen zijn. Hij kon wel zonder schepselen. Des Heeren, de Goddelijke volzaligheid hangt niet af van schepselen. Hij had het niet van node. Hij wordt niet meer en niet minder. En dat nu Die God, de Vader, Die Zoon en Die Heilige Geest, van eeuwigheid aan hebben besloten dat Zij niet zonder kinderen willen

CATECHISMUS ZONDAG 13

zijn. Dat Zij niet zonder een schare willen zijn die zalig wordt. Die eeuwig Zijn lof zullen vertellen.

Dat is al iets om stil van te zijn.

Wij ook Gods kinderen. En dan van die Drieënige God. En dan te bedenken dat de Heere Zich tenslotte niet ten volle heeft willen verlustigen in de werken Zijner handen die om ons heen zijn, in die heerlijke en prachtige schepping die om onze zonden zuchtende is. Dat Hij niet Zijn uiterste behagen heeft gehad in miljoenen regenbogen rond Zijn troon, en legioenen engelen die voor Zijn aangezicht zijn. Maar dat Hij nu die mens, die het diepst gezonken was, die de Schepper moedwillig de rug heeft toegekeerd, die er helemaal geen belang bij had om het eigendom te zijn van die God. Kijk, dan proef je iets daarin van dat puur eenzijdig, Goddelijk werk.

Als iemand een stuk hout naar je toegooit, en zegt: Blaas daar eens op, dan zeg je: Ja hoor eens, maar dat kan niet. Als iemand zegt: Hier heb je een fluit, een houtinstrument, dan kun je daar, goed of slecht, geluid uit voortbrengen, al naardat je de kunst machtig bent. Maar dat God zulke ongeformeerde, ongevormde klompen waar geen geluid uit komt dat Hem behaagt. Waar geen heerlijkheid in is, dat Hij ons zou kunnen begeren. Die al de glans verloren hebben. Die daar vertreden liggen in hun bloed. Die melaats zijn van het hoofd tot de voeten. Die geworden zijn tot een onreine bron, een bron van alle wanbedrijven. Dat God díé tot kinderen en erfgenamen MAAKT! Want we ZIJN het niet. Hij MAAKT het, Hij heeft het GEMAAKT, en MAAKT het nog.

Daar zie je al iets van die edelstenen, die in zo'n zinnetje verborgen zijn. Hij Gods enig geboren Zoon. Ja, wij zijn toch ook kinderen? Nou, stil maar, let eerst eens op het wonder. Want wij zijn van nature uit de vader der leugenen en we willen zijn begeerte doen. En het is aller levensopenbaring: Wijk van mij, ik heb geen lust aan de kennis van Uw wegen. Hoe is dat dan mogelijk? Daar gaat het over, onder andere, in het stuk der verlossing. Hoe dat de Heere dat nu heeft gedaan. Daar zullen we ook nog wel van horen, van Zijn diepe vernedering tot in de dood.

"Waarom is Hij Gods eniggeboren Zoon genoemd, zo wij ook Gods kinderen zijn?"

Zou je dat ook al zeggen? Bij insluiting, wij? De Heidelberger denkt hier ook aan zichzelf. Maar hij denkt inzonderheid ook aan de ganse kerk. In de Bijbel lees je ook over persoonlijke voorvallen en gebeurtenissen en ervaringen in het leven van mensen. Maar je leest meer in de Bijbel van het volk en van de geslachten. Waar de Heere naar Zijn eeuwige gunst in wil wonen en werken. Die Hij Zich ten eigendom verkiest. Dus de Catechismus is daarin niet zo ego gericht, ik-wij. Maar daarom mogen wij wel aan elkaar vragen: Ben jij daar ook bij? Zijn wij daar ook bij? Want dat is nog niet hetzelfde, of dat je bijvoorbeeld een kind in de gemeente bent, en ergens in een boek ingeschreven staat, of in een kaartenbakje gedeponneerd bent, dat hoeft nog niet hetzelfde te zijn.

Gods kinderen, dat voel je wel aan, dat gaat verder. Ja, misschien zeg je een beetje ja, dat weet ik ook niet, dat weet ik niet. Hoe komt dat dan? Ben je daar in je gevoel te slecht voor? Ik weet niet of je dat meent. Want ik had juist willen zeggen, als het gaat hier over Gods kinderen, dat je dan juist bent gaan geloven dat je géén kind bent. Dat je een Adamskind bent. Dat je eigenlijk een bastaardkind bent. Dat je van de Heere God bent weggelopen om nooit meer terug te komen.

Daarom, je moet niet zo klakkeloos zeggen: Daar ben ik te slecht voor, of, daar ben ik te

CATECHISMUS ZONDAG 13

dit voor. Het gaat erom of wij dat nu werkelijk geloven. En dat we niet blijven steken ergens. Kijk, je kunt zeggen: Ik ben te slecht, en denk je: Ik heb dit gedaan, dat gedaan. We hebben het er pas nog over gehad, en dat is goed. De Heere die bepaalt een mens bij de dadelijke zonde, en bestraft. Dat merk je ook in het Woord van God, de dingen die je doet, die je verkeerd doet.

Maar, dat kan nog alleen maar zijn, een gekrenkt eergevoel. Dat kan. Dat we ons verstand verliezen, geen raad weten, omdat 'ik' dit of dat gedaan heb. Om dat 'ik' zo slecht ben. Dan komen de mensen soms in de meest wanhopige situaties terecht. Omdat er hier op aarde een kroon is afgevallen. En daarom moet je je nog niet verkijken op het feit: Ik ben zo slecht. Ik bedoel eigenlijk nog meer. Dit: Dat kunnen wij niet verdragen, als dat tot ons doordringt, maar David die zei: Het is niet alleen dit kwaad dat roept om straf, maar dat we God kwijt zijn. Een goedgevoelend Heere God. Dat je een Godde-loze bent. Daar wil de Heere ons heen wijzen.

Want het is vreselijk. De zonde is vreselijk. En die tegen de Heere zondigt die doet zijn ziel geweld aan, en de zonde voleindigd zijnde, baart de dood! Dat weet ik. Maar soms denk je wel eens: En verder dan? En verder? Dat wij naakt op de wereld gekomen zijn, dervende de heerlijkheid Gods. En dat je het nu door de ontdekking van die lieve Geest wel aan de weet komt wie je bent. En dan hoef je niet altijd in een of ander verleden te gaan zitten graven, en te denken: O ja, dit heb ik en dat heb ik. Maar dat je nu gewaar wordt dat Die God, daar kun je nu nooit meer iets aan doen, dat is een verloren zaak. Dat is een afgesneden zaak. Je zit daar met jezelf, zonder God. Dat dat nu het grootste kwaad is: 'Ik ben een Godde-loze'. Dat andere is ook kwaad, maar dat zijn de gevolgen. Dat zijn de gevolgen van dat kwaad, wat ik nu noem. Dat we God kwijt zijn. Maar dat is de bron, de fontijn van alle kwaad.

Daarom, als je zegt, nu ja, dat ben ik niet, want ik ben zo'n groot zondaar, dan weet ik nog niet Dat hoef ik ook niet te weten, daar gaat het niet om, maar het is wel nuttig om er elkaar op te wijzen. Dan weet ik niet hoe of je dat bedoeld. Of dat je dat meent of waarachtig gelooft, of het uit de verslagenheid van het hart voortkomt, of als Petrus die zegt: Heere, ga uit van mij, ik ben een zondig mens. Of hoe je het dan ook bedoeld, of: Mij de grootste der zondaren, zegt de apostel, is barmhartigheid geschied. Eén ding weet ik wel, als een mens, al stemt hij het nog zo hartelijk toe en al loopt hij voorop in de betuigenis: Ik ben een zondaar, en ik heb dit en dat gedaan. Je moet niet aankomen met die ene Naam die onder de hemel gegeven is, door welke wij moeten zalig worden.

Nu wil ik die vraag en dat antwoord eens zo toe spitsen: Wij toch kinderen Gods. Tóch kinderen Gods. Waarom? Om Christus wil. Wij, die er niet bij hoorden. Bij dat Goddelijk volmaakt Gezelschap, van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Wij, die er radicaal buiten staan. Ook niet zoals de heidenen dachten, dat we een soort stukje van de godheid in ons omdragen, in de vorm van onze ziel. Nee, wij die radicaal buiten zijn.

Mijn oudoom maakte het op de catechisatie wel eens duidelijk, als het ging over het beeld Gods, dan zei hij altijd: Dat zijn we kwijt! Ja, maar je hebt toch nog geringe overblijfselen, vonkskens? Dan zei hij: Jongens, dan moet je eens denken aan een schilderij dat jaren op het behang gehangen heeft, en je haalt het weg. Dan kun je zien dat er een schilderijtje gehangen heeft, maar dat is dan ook alles ook. Het schilderij is weg! Je ziet het aan dat plekje, dat de mens één van de hoogst begaafde, versierde,

CATECHISMUS ZONDAG 13

delen van Gods schepping is geweest. Maar hij is het kwijt.

En daarom, 'dat wij toch kinderen', is op zichzelf zo'n wonder. Wij, die er helemaal niet bij horen. Christus alleen is de natuurlijke Zoon van God. Dat wil zeggen in dit verband, Hij maakt deel uit, Hij is ook van dat Goddelijk Wezen. Hij is niet later of eerder dan de Vader en de Heilige Geest. Hij bestaat niet op een andere manier, van een bepaald tijdstip af tot aan een ander tijdstip, of desnoods tot in eeuwigheid. Maar wij zeggen: Hij is van gelijke eeuwigheid als de Vader, van dezelfde eeuwigheid. God, te prijzen tot in der eeuwigheid. Dezelfde natuur als de Vader. Ik hoop dat dat duidelijk is, dat woordje, de 'natuurlijke' Zoon van God. Dat Hij bij God, in God, Zelf God is. En dat Hij Goddelijke namen, Goddelijke deugden, en Goddelijke eer gegeven wordt, Hem! Christus is alleen, Hij alleen, op die manier de natuurlijke Zoon van God.

Nu zie ik dat het gelijk een waarschuwing is aan het adres van mensen. Van de kerk. Dat de kerk in haar hoogmoed gefnuikt wordt. Dat Jezus Christus niet zo maar iemand is van de straat die je tegenkomt. Dat wij ook nooit op Zijn stoel, met eerbied gesproken, mogen gaan zitten. Dat wij nooit de eer moeten en willen ontvangen die Hem alleen toekomt. Dat wij ook tegenover Hem beseffen: Hoe groot, hoe vreselijk zijt G' alom, uit Uw verheven heiligdom, aanbiddeijk Opperwezen. Opdat de distantie, de afstand bewaard blijft. En wij niet op platvloerse manier zouden denken of spreken over de Heere Jezus Christus. Maar dat we altijd zouden beseffen: Dewelke is God, boven alles te prijzen, tot in der eeuwigheid.

Eniggeboren.

Weet je waarom het ook zo nuttig is, om dat te benadrukken. Omdat - wat ik al aanhaalde - de mens zo gauw op een voetstuk staat. En dan wordt met allerlei bijvoeglijke bepalingen, enzovoorts, dat aangeduid: Een waar, een echt kind van God. Dan denk ik wel eens, de Heere heeft maar één echt Kind. Een natuurlijke Zoon. Dat is de Zoon van God. "Eert geen uitlands God", "Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben".

Daarom is alle verheerlijking van Christus, is eigenlijk ten gunste van de eniggeboren Zoon. En alles wat andere zonen of kinderen aan rechten willen laten gelden, is eigenlijk misplaatst. Als het gaat over Hem, Die alle recht heeft. En van Wie de Vader kon zeggen: Eis van Mij, en Ik zal U geven, de einden der aarde tot Uw bezitting, en de heidenen tot Uw erfdeel.

Dat kunnen wij niet zeggen. Ook het gezag waarmee deze Zoon bekleed is, de macht en de bevoegdheid die Hij had, ook als Middelaar, gaat alle menselijke bevoegdheden en macht te boven.

Dat is ook iets waar je wel eens over zit te denken. Dat je wel eens denkt: Hoe zou dat toch zijn straks? Wij hebben het Woord. En ik denk dat dat alleen de weg is, om te wijzen naar Zijn Woord. Anders heeft het geen dageraad. Maar dan denk je ook wel eens: Wat zal die grote dag der dagen, wanneer die Middelaar Gods en der mensen, die ook God is, die de rechtszaak zal voeren, wat zal die grote dag der dagen dan toch betekenen, wat zijn. Want Hij zal een rechtvaardig oordeel oordelen. Want Hij is God en mens. Hij zit op de rechterstoel. Er staat wel bij dat ook de apostelen de twaalf geslachten Israëls zullen oordelen, maar dat staat toch in een iets anders verband dan. Ten diepste is Jezus Christus de Rechter van de levenden en van de doden.

CATECHISMUS ZONDAG 13

Maar ja, wij mogen niet speculeren. Maar dat het een geweldige verrassing zal zijn, daar hoef je niet aan te twifelen. Misschien ook een ontgoocheling, of allebei. Daarom moeten wij ons oordeel even opschorten. En indien wij oordelen, een rechtvaardig oordeel, op grond van de Schrift beoordelen. Maar voorzichtig, alles staat nog in het teken van het voorlopige. Straks gaan de gordijnen open. En dan mogen wij wel zeggen op grond van de Schrift: Hoe gelukkig, gelukzalig is die mens, die mocht schuilen in het bloed en in de wonden van die Middelaar. En die aan die Heere Jezus heeft gevraagd: Heere, vergeef het, duizendmaal vergeef en verlos me, hij zal ervaren dat het Woord niet liegt. Dat Hij ook inderdaad dan, als die rechtvaardige Rechter, recht zal spreken. En Zijn kinderen in Christus alles gegeven heeft.

Hij is de eeuwige, natuurlijke Zoon van God. Maar wij niet. Wij zijn om Zijntwil, niet god geworden. Nee, maar wel - ik zeg het zo sterk mogelijk - in die Kring, ergens, opgenomen, betrokken. Vader - Zoon - Heilige Geest - volk. Hij is de eeuwige, natuurlijke Zoon van God. Maar om Zijntwil - om Christus wil betekent dat - zijn wij toch tot kinderen Gods aangenomen. Aangenomen kinderen. Geadopteerde kinderen. Om Zijntwil.

Dus toch wel kinderen. Nee, we kunnen en we hoeven en we willen ons niet vereenzelvigen - het zou een schande zijn - met die Christus, die eeuwige, natuurlijke Zoon van God. Johannes viel als dood aan Zijn voeten toen hij Zijn heerlijkheid aanschouwde. Hij zal te allen tijde, alle lof en aanbidding waardig zijn en blijven. Maar om Zijntwil toch kinderen van de Vader. Toch erfgenamen, medeërfgenamen van Christus. Toch vervuld door de Heilige Geest. Eeuwig zal Hij bij ons blijven, die Heilige Geest. Zie, dat is de grote rijkdom.

God kwijt, alles kwijt. Maar die in Zichzelf bewogen, om ons van zonde en ongeval te ontslaan, een Ster in Jakob op deed gaan.

Ook Gods kinderen. Ja, maar aangenomen. Aangenomen kinderen, door God, om Christus. Nu, dan zie je, ik heb dat altijd nog even benadrukt in het verleden, dat aangenomen kinderen, dat heb ik expres ook gedaan, of expres, maar misschien heeft het er toch aan meegewerkt, omdat wij in de gemeente ook aangenomen kinderen hebben. Kinderen die geadopteerd zijn. Ja, als je daar over nadenkt, dan kan dat heel wat betekenen.

In feite is het hoogste goed dat de mens te beurt kan vallen, aangenomen te worden. Geadopteerd worden door God. Ik weet wel, het is voor ieder persoonlijk, en het zijn hele stappen, en ik geloof dat de Heere dat in het hart kan geven, om kinderen te adopteren. Dat dat niet zo maar iets is bedoel ik. Niet zo maar iets om te doen, maar ook niet zo maar iets om het niet te doen. Dat dat een ernstige zaak is. Want er zijn er die zeggen: Ja, maar het blijft toch vreemd. Waarom? Het blijft een wónder, maar het hoeft niet vreemd te blijven.

Kijk nu eens naar jezelf. Ik vind dat altijd een van de sterkste kanten, om op dat wonder te wijzen: Kijk dan eens naar jezelf als je door genade mag geloven dat je een kind bent van de Heere. Wat was je dan zelf? Geen natuurlijk kind van God. Dat was alleen de Zoon. Hij alleen. Maar dat niet alleen, je had nog een hele slechte vader ook. De duivel. Een mensenmoordenaar. Die deelde de lakens uit. Nu komt God in Christus, en Hij adopteert. Nu, ik geef je de verzekering dat er niet één vader of moeder in ons midden is, die kinderen heeft geadopteerd, die zulke slechte kinderen heeft geadopteerd als wij

CATECHISMUS ZONDAG 13

zijn. Als ik ben. Dat gaat gewoon alle perken te buiten.

Want ten eerste, ik was niet klein meer. Zo'n lief - nu spreken we even menselijk hoor, niet dogmatisch - kind was ik niet. Nee, mijn hele leven staat - van mezelf, als het anders was is het alleen van de Heere God, daar hoef ik nooit iets over te noemen zelfs - in het teken van het verzet tegen de Heere. Ik ben vuil, onrein, onzindelijk, verkeerd bloed, ik ben een dodelijk zieke. En dan komt God, en Die adopteert je. Nu, je hebt al een lijst met schuld waar geen eind aan lijkt te komen, allemaal. Als God het niet Zelf doet, dan blijf je krijsen als God er maar aan komt in Christus: "Nee, nee, nee, nee!" Want je denkt dat God je wil vermoorden. Je denkt dat God je - dat denk je natuurlijk niet voor niets, want je weet het wel, als God ons bij onze nek grijpt, ach, dan is het allemaal afgelopen. Als God nu eens zegt: "En nu zal Ik jou eens beoordelen op jezelf, en hoe Ik ben". Of pure vijandschap, dat kan ook. Ik wil de zonde, de wereld dienen, mezelf dienen. Dat allemaal kan je vinden, dat is allemaal het droevig portret van de mens. En nu is er in de hemel al een verklaring ondertekend van eeuwigheid af. Tussen de Vader en de Zoon, en de Heilige Geest staat er als de getrouwe Getuige bij. En Hij zet ook Zijn handtekening.

Niet dat Indische kind of dat Koreaanse kindje, nee, dat duivelse kind. Dat trouweloze kind, waar de Heere van zegt: Ik wist dat je gans trouweloos zou handelen. En toch heeft de Heere God de verklaring gegeven, gemaakt.

Geadopteerde kinderen. Ja maar, weet u wel hoe u die kinderen moet behandelen? Ja, zegt de Vader, dat weet Ik. Ik zal ze trekken met koorden van liefde. Ja, zegt de Zoon, Ik zal voor ze betalen met Mijn eigen leven. Ja, zegt de Heilige Geest, Ik zal Mijn wet in hun harten inschrijven. Ik zal ze enerlei weg en enerlei hart geven. Toen waren we nog niet eens geboren. Toen was er nog geen goed of kwaad. Toen was er nog niets van ons te leven, toen was alles al in Zijn Boek geschreven.

En nu in de tijd.

Wat gebeurt er nu in de tijd?

De aanneming tot kinderen.

Waarom noemt gij Hem onze Heere? Gods eniggeboren Zoon, onze Heere.

Daar heb je het al. "Omdat Hij ons met lichaam en ziel van al onze zonden, niet met goud of zilver, maar met Zijn dierbaar bloed gekocht, en van alle heerschappij des duivels verlost heeft, en ons alzo Zich tot een eigendom gemaakt."

Hé, let nu eens goed op. Je vindt dat misschien voorwerpelijk, maar misschien als je het nu nog niet begrijpt, dat je het later zult begrijpen, of, dat weet ik ook niet. Maar daarin liggen de heilsdaden van God zo vast. Ik zal maar zeggen, je kan wel eens wat in je leven ondervonden hebben waar je erg blij mee bent, maar het is onverklaarbaar als je niet bij die grote daden Gods, die zonder ons, en toch voor ons gebeurd zijn. Gedaan zijn.

Ik moet eerlijk zeggen, ik heb ook wel het een en ander In je leven maakt iedereen wel wat mee hoor, maar ja, ik ben toch het meest bemoedigd, getroost met de daadzaken van God in Christus. Al lag je er als een vod - met eerbied gesproken - bij. Als een vod, dat je zegt: Er is totaal, totaal niets in te vinden. Ik hoef helemaal niets aan te brengen, want er is niets, ik heb niets. En dat je dan toch wel eens zo blij kan worden met wat God gedaan heeft, buiten ons.

CATECHISMUS ZONDAG 13

Dan kun je zeggen: Ja maar ... Als je het niet begrijpt dan zeg je: Ja, maar daar heb je toch niets aan. Ik kan begrijpen dat je zo reageert en dat je zegt: Ja, maar daar heb ik toch niets aan. Ik moet toch, ik moet toch, ik Ik kan dat niet uitleggen. Ik weet alleen, dat wanneer de Heilige Geest ons de daadzaken van God, door het allerheiligst geloof doet geloven, dan IS dat zalig! Daar gaat die zaligheid van uit! Want dat gaat niet uit van het wéten: 'Ik ben een uitverkorene' of 'ik ben een kind', of 'ik ben dit', of, 'ik ben dat'. Daar gaat de zaligheid niet vanuit. Daar zou je gewoon je verstand bij verliezen, en dat je zegt: Ja, hoe kan dat nu, ik ben toch een kind van God, en ik ben niet dit en ik ben niet dat, zus en zo. Ja, dat is zeker, zo kom je er niet. Maar dat wij nu in ons leven hoe langer hoe meer bij de daadzaken van God

Kijk, dan kan het zijn dat zo'n mens - ik hoop dat we er voor gespaard worden, daar gaat het niet om - zo'n man als Job die daar zit als een toonbeeld van ellende op de aashoop, dat hij zegt: Ik weet, mijn Verlosser leeft. Dan kun je zeggen: hoe weet die man dat nu, heeft hij een goed ogenblikje? Nee, de tranen lopen over zijn gezicht. De vrienden zitten hem aan te kijken alsof ze denken: Ja, daar gaat de huichelaar, daar zit hij nu. De wormen kruipen in zijn vlees. Hij ziet er uit als een wegwerpelijk kleed. Zo ziet hij er uit. En dan ineens komt die Geest van het geloof, van dat krediet. Ja, dan zou je zeggen, ja, dan zou je tenslotte zeggen - Job zei dat niet - maar ik zou misschien zeggen: Je hebt allemaal gelijk, je hebt allemaal gelijk, het kan best waar zijn, ik weet niet meer wat ik zeggen moet, maar, mijn Verlosser, mijn Goël, Hij leeft!

Daar wordt hij bepaald bij de levende God. Dan gaat het ook niet meer om zijn onschuld of om zijn schuld. Maar dan gaat het zuiver daarom, een Losser, Die zijn hele zaak voor Zijn rekening neemt, met alles. Dat zie je nu in de Schrift. Dat moet ik zeggen, daar heeft de Heere mij menigmaal mee verblijd. Met die daadzaken van God, waar een mens buiten valt, en tegelijkertijd toch middenin valt. Omdat Hij het gedaan heeft voor zulken.

Dan kun je zeggen, maar dat weet je dan nog niet voor jou. Nu, daar denk ik dan niet aan. Als ons oog gevestigd wordt, een ogenblik, op Gods daadzaken, door het allerheiligst geloof, dan denk je daar niet aan. Zoals: Is het nu voor mij, is het nu niet voor mij, moet ik nu dit, of moet ik nu dat. Nee hoor, dan zou je het liefst...., je weet niet wat je wil. Huilen, zingen, maar je zou er wel willen blijven. Blijven in de verwondering en de bewondering van Die grote en eeuwige God, Die zo duur heeft betaald. En waarvoor?

Nu, daar zijn die geadopteerde kindertjes op aarde van zulke schatjes bij, vergeleken bij ons - ik zou bijna zeggen - oude ploerten. Bij ons vergeleken. Al zijn ze ook uit Adam geboren. Al waren ze misschien vroeg al zonder een plekje eigenlijk, wat enige veiligheid of bescherming bood. Al zag hun leven er donker uit. Maar wat denk je van ons? Wat wij allemaal op ons geweten hebben.

Omdat Hij ons met lichaam en ziel, daarom is Hij onze Heere. Niet omdat wij Hem gekozen hebben. Maar omdat de Vader heeft gekozen, en de Zoon heeft betaald, daarom! Dat zijn van die kernstukken. Ik hoop dat we dat nooit vergeten, dat dat altijd in de zin der gedachten bewaard wordt. Omdat Hij ons met lichaam en ziel, helemaal.

We hebben ons eigenlijk niet eens te koop aangeboden. We waren niet te koop, want we hadden onszelf al verkocht aan de duivel en aan de zonde. In Adam. Maar Hij heeft ons gekocht, daarom is Hij onze Heere. In dit verband zou je zeggen, Onze wettige

CATECHISMUS ZONDAG 13

Eigenaar.

Vroeger - tegenwoordig gebeurt het misschien nog wel, dat weet ik niet - maar als vroeger een slager wat zou gaan kopen, dan kon het wel eens zijn dat hij dacht: Ja, dat dier dat wil ik hebben. Maar het is een akelig dier, dat schopt en dat gromt en tekeer gaat. Maar goed, dat is ook weer te begrijpen misschien. Maar als hij betaalt, dan is dat onwillige dier van hem. En als er iemand komt, een rijkaard om een paard te kopen, en dat beest dat is daar aan het schoppen en trappen, maar als hij betaalt, dan is het voor hem. En de man die het los moet laten, die denkt: De verantwoording die is voor u.

Wij waren bij een boer die had een miskoop gedaan. - Op het laatst van de oorlog moesten we allemaal nog evacueren. - Nu, daar beleefde je de allergekste kluchten mee, dat was een circuspaard. Dat hadden ze verkocht voor een gewoon paard. En dan was dat beest in het land, en dan ging hij opeens achter een hooiwagen of iets dergelijks de gekste dingen doen. Hij ging liggen en wilde niet meer overeind. Hij ging op z'n achterpoten staan, en, oh, oh, oh. Maar ja, hij kon hoog en laag springen, het was betaald, en hij moest maar verder er mee zien.

Nu, dan denk je aan die onwillige schepselen. Hij heeft ons met lichaam en ziel, met al onze zonden, níét met goud of zilver. Zo'n paard of varken dat betaal je met goud of zilver. Voor degenen die dit woord uit Petrus, aan wie dat woord geschreven werd - ook aan ons uiteraard - begrepen dat heel goed, in die tijd had je slaven, die konden niet verlost, die waren niet vrij. Die konden alleen door de dood vrij worden, maar dan was je dood. Of door geld, er moest een losprijs betaald worden.

Admiraal de Ruyter heeft er ook heel wat bevrijd, van die Hongaarse predikanten die daar als slaven op die galjoenen moesten werken, roeien.

Maar dat was wat hoor, een kostbare zaak. Maar het was ook een onuitsprekelijke blijdschap, als je toch echt jezelf mocht beschouwen als vrij man. Die kon gaan en staan waar hij wilde.

Nu, zegt de Catechismus, dit is nog wat anders. Hij verlost ons met lichaam en ziel van al onze zonden. Niet met goud of zilver, maar met Zijn kostbaar, dierbaar bloed, Zijn leven. Hij heeft gekocht.

En van alle heerschappij des duivels verlost heeft, en ons also Zich tot een eigendom gemaakt. Voorwerpelijk is eigenlijk hier zo onderwerpelijk, je kunt het niet scheiden. Want, Hij heeft gekocht. Hij heeft niet eerst in onze bek gekeken of onze tanden zwart of oud waren, of hoe dan ook. Dat doen de boertjes wel, die kunnen aardig wat zien. Nee, precies zoals we er aan toe waren, Hij heeft betaald met Zijn dierbaar bloed. Want de Vader heeft ons wel aangemerkt in Christus, in Zijn eeuwige liefde, maar de Zoon heeft letterlijk ook voor zulke slaven, maar dan van de zonde en van de schuld, en van alles wat niet goed is, heeft Hij Zijn bloed gestort. Christus wist wel degelijk waar Hij mee te doen had toen Hij op aarde was. "Hoe lang zal Ik bij ulieden zijn?" Christus kende wel die ontroering over onze slechtheid en onze goddeloosheid. Dat weet de Vader uiteraard ook wel. Maar als het gaat over de eeuwige verkiezende liefde, dan weten wij uit Petrus, dat we uitverkoren zijn in Christus, voor de grondlegging der wereld.

Maar de Heere Jezus, wat heeft Hij goed geweten, zoals niemand van ons, wat de zonde is. Het heeft Hem alles gekost, alles! Zijn eigen bloed, met Zijn leven. En van alle heerschappij des duivels verlost.

Dat is in de eerste plaats ook voorwerpelijk. Want toen Hij gestorven was, toen was het

CATECHISMUS ZONDAG 13

afgelopen. En toen Hij opgestaan was ook. Helemaal. Toen Hij gestorven was moest Hij het aan de Vader overgeven, dat de satan Zijn ziel niet zou roven, en dat de Vader Zijn ziel zou beschermen toen Hij naar de hemelse gewesten opging. Maar toen Hij opgestaan is, toen was er geen duivel die het tegen Hem op kon nemen. Om Hem dat recht te betwisten. De prijs is betaald.

Maar ook persoonlijk van alle heerschappij des duivels verlost. Er staat niet dat we van de duivel verlost zijn. Dat zijn we ook wel, maar hier in de ervaring bedoel ik, in de praktijk van het leven. Welnee, we hebben elke dag te maken met de geestelijke boosheden in de lucht. En niet alleen in de lucht, maar die elk ogenblik in ons hart inspringen, als God het niet verhoedt. We hebben elke dag nodig: Wederstaat de duivel en hij zal van ons vlieden. Want hij is een boze, ontaarde geest, die ons alleen maar verwoesten wil. Hij wil niet dat we nu in de kerk zitten, dat wil hij niet. Hij heeft ons liever ziek, hij heeft ons liever weg. Maar al is die satan dan nog werkzaam, zijn heerschappij, zijn heer-zijn En dat we dat nu met plezier, trouwens al heb je het niet met plezier gedaan dan haalt het nog niet uit, verkocht hebben we onszelf aan de duivel. Maar dat we het nu nog naar ons zin hebben bij die duivel. Kijk, en dat we hem op zijn wenken bedienen. Dat is nu zijn heerschappij. Maar die is gebroken. Hij oefent wel invloed uit, en het lijkt wel soms of dat hij helemaal de overhand heeft. Dat hij helemaal de baas is, dat er geen enkele tegenkracht meer is. Dan zeg je: Zou er nu ook nog wat anders zijn? Dat een mens gewoon maar doet wat hij zelf wil, wat de satan wil. Maar toch komt het uit, zijn heer-zijn, zijn baas-zijn wordt door de Geest van Christus vernietigd.

Wij gaan toch, al is het stotterend en stamelend, zeggen: Heere, ander heren behalve Gij hebben over ons geheerst, maar door U alleen gedenken wij Uw Naam. Hij verlost van de heersende macht van de satan, en van de zonde. Dat doet Hij. Hoor maar goed wat een rijkdom dat deze Koning heeft verworven. En op die manier, staat er, heeft Hij ons Zich tot een eigendom gemaakt. Een eigendom van een Ander, van Hem! Dat is onze Heere, met recht. Niet omdat we zulke kinderen waren, maar omdat Hij gekocht heeft. En omdat Hij gezegd heeft tegen de Vader: Ik zal er alles van maken wat U wilt. En zo zal Ik ze straks thuis brengen, zonder vlek, zonder rimpel. Alle instrument wat tegen ze bereid wordt zal niet gelukken. Alle tong die in het gericht tegen ze opstaat die zullen ze verdoemen. Ik heb betaald.

O geliefden, wij gaan weer naar huis.

Dat dat onze troost mag zijn. De kerk, het zalig worden, is niet een zaakje van mensen. Is niet iets waar wij aan beginnen kunnen. Het rust niet op onze keuze. Maar het staat hier allemaal zo eenvoudig beschreven. Hij heeft dat gedaan. En die dat nu beseft, die zegt: Nu dat is dan net mijn redding. Want als dat niet waar is zou ik nooit en nooit meer zalig kunnen worden. Dat zeg je dan ook: Onmogelijk, onmogelijk. Al zou ik tot mijn tachtigste jaar in een celletje zitten, alleen met mezelf, ik red het niet, het is me onmogelijk.

Maar nu, bij God zijn immers alle dingen mogelijk.

AMEN